

PARAULA I VIDA

Sant Pau VI apòstol de Crist i servidor fidel de l'Església

Avui és proclamat sant el **Papa Pau VI**, nascut a Concesio, Brescia, el 26.9.1897, i mort a Castel Gandolfo, el 6.8.1978. Una canonització molt desitjada i que porta molta alegria al Poble de Déu. **Giovanni Battista Montini** fou el Successor de Pere durant quinze anys (1963-1978) i entre els elements més decisius del seu pontificat destaca la continuació i clausura del Concili Vaticà II, que havia estat convocat per Joan XXIII. Inicià el seu pontificat renunciant a la tiara que subhastà per als pobres. Fou ell qui ens va donar els grans llibres de la reforma litúrgica que encertadament anomenem de Pau VI. I també els grans textos magisterials del diàleg, el progrés dels pobles i la sol·licitud pels pobres, l'amor a la vida i a la família segons els designis de Déu i responsablement, de l'anunci joios de l'Evangelí, el celibat i el Credo renovat.

A l'edat de 22 anys, va ser ordenat sacerdot i enviat a Roma a estudiar. Quatre anys després, se'l cridà a la Secretaria d'Estat, on va restar-hi 30 anys. El 1954, a l'edat de 57 anys, va ser nomenat Arquebisbe de Milà i poc després Cardenal. Allí va ser conegut aviat com l'«arquebisbe dels pobres», per la seva amistat amb els treballa-

dors de les fàbriques que visitava. El 21 de juny de 1963 va ser elegit Papa, i va prendre el nom de Pau VI, comproment-se a continuar l'obra renovadora del seu predecessor. Va protagonitzar importants canvis en l'Església: l'abraçada cèlebre amb el patriarca Atenàgore el 1964 i el mutu aixecament d'excomunionis, i el 1975 el bes dels peus del metropolità Melitó de Calcedònia. Els grans viatges apostòlics i evangelitzadors, amb visites als 5 continents: Terra Santa (1964), Bombai (1964), Nacions Unides (1965), Fàtima (1967), Turquia (1967), Colòmbia (1968), Ginebra-Suïssa (1969), Uganda (1969) i Àsia Oriental, Oceania i Austràlia (1970). Les seves encíclics: *Ecclesiam Suam* (1964), *Mense Maio* (1965), *Mysterium Fidei* (1965), *Christi Matri* (1966), *Populorum Progressio* (1967), *Sacerdotalis Caelibatus* (1967), i *Humanae Vitae* (1968). I entre moltes Exhortacions apostòliques, dues de molt significatives: *Gaudete in Domino* (1975) sobre l'alegria cristiana, i *Evangelii Nuntiandi* (1975) sobre l'evangelització.

Reformà i internacionalitzà la Cúria, treballà molt per l'ecumenisme, donà empenta al Sínode de Bisbes (en convocà 5) i en darrer terme a l'Església de comunió i de servei que el Vaticà II havia reclamat. Home

de finesa i d'intel·ligència, d'escolta humil, de serenor interior, d'amor incondicional a Crist i a l'Església. Ell ens va ensenyar a estimar i a patir per l'Església estimada, i a servir la humanitat, ja que sofrí molt a causa de les crisis de tot tipus en el post-concili. D'ell va dir el Cardenal Eduardo Pironio, el seu confessor: «*La seva vida i el seu ministeri manifesten un home de profunda oració, de particulars experiències contemplatives, d'especial penetració de les Escripures i els misteris de la Fe. Un home contemplatiu, sempre conduït per l'Esperit Sant (...). Va patir molt. Li van tocar temps difícils; indubtablement, els més difícils del segle, si tenim en compte els dolors del món i la problemàtica de l'Església. L'aplicació del Concili no va ser fàcil (no ho és encara) (...). No van faltar veus (de dretes o d'esquerres) que el culpessin, en aquesta crisi de l'Església, o d'excés d'audàcia o de manca de coratge. Sembla que el capità de la barca tingués sempre la culpa de la fúria de les tempestes*». La seva festa se celebra el 26 de setembre. Agraïm la vida i els exemples del gran Papa Pau VI, i que ell pregui per la unitat de l'Església i ens ajudi en el camí de l'evangelització!

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

800 anys de la fundació de l'Orde de la Mercè a Barcelona

El 23 de setembre tingué lloc a la Catedral de Barcelona la solemne celebració, central dins l'any mercedari, dels 800 anys de la Fundació de l'Orde de la Mercè l'agost de 1218. La solemne eucaristia central d'aniversari fou presidida pel Cardenal Joan Josep Omella, i concelebraren l'Arquebisbe d'Urgell i molts bisbes de Catalunya amb el Cardenal arquebisbe emèrit de Barcelona, així com altres bisbes mercedaris vinguts d'altres llocs i alguns bisbes d'Espanya, allà on és molt significativa la presència de l'orde mercedari. Hi concelebrava el P. Juan Carlos Saavedra Lucho, Mestre general, i tots els Provincials del món, que després de l'homilia van renovar el seus vots davant l'altar de la Santa Creu i Santa Eulàlia, amb els germans assistents.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La tensió entre corporal i espiritual

La nostra vida humana viu sempre en la delicada relació entre les dues dimensions que ens defineixen, la corporal i l'espiritual. Per una banda som un cos, amb el seu procés i les seves necessitats; sigui com sigui la persona, ha de menjar, beure i dormir, té fred o calor, té malalties i mor. Per l'altra banda, la persona, sigui quina sigui la seva situació corporal, pensa, parla, estima, odia, fa amistats, creu en alguna cosa. A vegades es diu que cal trobar l'equilibri entre aquestes dues dimensions. Potser en part és veritat, però probablement aquesta expressió no respon del tot a la realitat.

La primera lectura de la missa d'avui proposa les reflexions d'un savi de l'Antic Testament: «Prefereixo la sa-

viaesa a ceptres i trons; tot l'or del món al seu costat, no val ni un gra de sorra; l'aprecio més que la salut o la bellesa». Aquí no hi ha un simple equilibri; hi ha una experiència mística que il·lumina tota la vida. Recorda algunes expressions de l'Evangelí: si la mà o l'ull et fan caure en pecat, arrenca-te'ls; més val entrar a la vida amb un sol ull o una sola mà (Mc 9,43-47). Són imatges, naturalment, però la seva duresa vol dir que el tema és seriós.

El missatge cristià parla del Déu de l'Amor i de la Vida que ens crida a tots a trobar en Ell la vida plena en l'Esperit de Jesucrist, mort i ressuscitat. En la tensió entre l'espiritual i el corporal, aquest missatge cristià bàsic

és una opció clara per la dimensió espiritual. Ser persona és viure en la confiança en Déu, en l'amor als altres, el servei, la humilitat, la llibertat, la pobresa, el perdó, la pau. La veritable realització de l'home no és el poder, el diner, l'èxit social o la plenitud física; és la vida personal generosa, pacífica, oberta, amorosa. Aquesta opció està cridada a integrar totes les altres dimensions de la vida humana i donar-los sentit. Això és més que un equilibri. És assumir tota la vida humana, també la corporal i la social, i donar-li el sentit de la confiança en Déu i del servei generós i humil als altres.

Gaspar Mora

Professor emèrit de la FTC

PALABRA Y VIDA

San Pablo VI apóstol de Cristo y servidor fiel de la Iglesia

Hoy se proclama santo en Roma al **Papa Pablo VI**, nacido en Concesio, Brescia, el 26.9.1897 y que murió en Castel Gandolfo, el 6.8.1978. Una canonización muy deseada y que da mucha alegría al Pueblo de Dios. **Giovanni Battista Montini** fue el Sucesor de Pedro durante quince años (1963-1978) y entre los elementos más decisivos de su pontificado destaca la continuación y clausura del Concilio Vaticano II, que había sido convocado por Juan XXIII. Inició su pontificado renunciando a la tiara que subastó para los pobres. Fue él quien nos dio los grandes libros de la reforma litúrgica que acertadamente llamamos de Pablo VI. Y también los grandes textos magisteriales del diálogo, el progreso de los pueblos y la solicitud por los pobres, el amor a la vida y a la familia según los designios de Dios y responsablemente, el anuncio gozoso del Evangelio, el celibato y el Credo renovado.

A la edad de 22 años, fue ordenado sacerdote y enviado a Roma a estudiar. Cuatro años después, se le llamó a la Secretaría de Estado, donde permaneció 30 años. En 1954, a la edad de 57 años, fue nombrado Arzobispo de Milán y poco después Cardenal. Allí fue conocido pronto como el «arzobispo de los pobres», por su amistad con los trabajadores de las fábricas a quienes visitaba. El 21 de junio de 1963, fue elegido Papa, y tomó el nombre de Pablo VI, comprometiéndose a continuar la obra renovadora de su predecesor. Protagonizó importantes cambios en la Iglesia: el abrazo célebre con el patriarca Atenágoras en 1964 y el mutuo levantamiento de excomuniones, y en 1975 el beso de los pies del metropolitano Melitón de Calcedonia. Los grandes viajes apostólicos y evangelizadores, con visitas a los 5 continentes: Tierra Santa (1964), Bombay (1964), Naciones Unidas (1965), Fátima (1967), Turquía (1967), Colombia (1968), Ginebra-Suiza (1969), Uganda (1969) y Asia Oriental, Oceanía y Australia (1970). Sus encíclicas: *Ecclesiam Suam* (1964), *Mense Maio* (1965), *Mysterium Fidei* (1965), *Christi Matri* (1966), *Populorum Progressio* (1967), *Sacerdotalis Caelibatus* (1967), y *Humanae Vitae* (1968). Y entre muchas Exhortaciones apostólicas, dos muy significativas: *Gaudete in Domino* (1975) sobre la alegría cristiana, y *Evangelii Nuntiandi* (1975) sobre la evangelización.

Reformó e internacionalizó la Curia, trabajó mucho por el ecumenismo, dio empuje al Sínodo de Obispos del que convocó 5 reuniones y en último término a la Iglesia de comunión y de servicio que el Vaticano II había reclamado. Hombre de finura y de inteligencia, de escucha humilde, de serenidad interior, de amor incondicional a Cristo y a la Iglesia. Él nos enseñó a amar y a sufrir por la Iglesia amada, y a servir a la humanidad, ya que sufrió mucho debido a las crisis de todo tipo en el postconcilio. De él dijo el Cardenal Eduardo Pironio, su confesor: «*Su vida y su ministerio manifiestan un hombre de profunda oración, de particulares experiencias contemplativas, de especial penetración de las Escrituras y los misterios de la Fe. Un hombre contemplativo, siempre conducido por el Espíritu Santo (...). Sufrió mucho. Le tocaron tiempos difíciles; indudablemente, los más difíciles del siglo, si tenemos en cuenta los dolores del mundo y la problemática de la Iglesia. La aplicación del Concilio no fue fácil (no lo es todavía) (...). No faltaron voces (de derechas o de izquierdas) que lo culparan, en esta crisis de la Iglesia, o de exceso de audacia o de falta de coraje. Pareciera que el capitán de la barca tuviera siempre la culpa de la furia de las tormentas*». Su fiesta se celebra el 26 de septiembre. ¡Agradecemos la vida y los ejemplos del gran Papa Pablo VI, y que él interceda por la unidad de la Iglesia y nos ayude en el camino de la evangelización!

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Comença el curs de directors/es de lleure organitzat per la FEMN

El curs de directors i directores de lleure organitzat per la Fundació d'Esplais Mare de Déu de Núria (FEMN) per a aquest curs escolar es va iniciar el cap de setmana del 15 i 16 de setembre amb 14 participants provinents de Linyola, Lleida, Balaguer, Tèrmens, Menàrguens, Agramunt, La Seu d'Urgell, Puigcerdà, Encamp, Bossòst i Vielha.

Fa més de 15 anys que la FEMN organitza el curs de monitors/es i de directors/es de lleure, un títol oficial de la Generalitat de Catalunya i bàsic arreu del món educatiu per a assegurar una educació de qualitat i legal.

Els professors i professores que participen en les formacions ho fan sempre des del voluntariat i han anat vetllant, curs rera curs, per assegurar una formació de prestigi, integral, des de la dimensió de la persona, de la societat i del transcendent.

L'equip de formació s'ha adaptat a un nou format de curs, més exigent i complex per a professors i per a alumnes. El format escollit i consensuat pels esplais és de tres caps de setmana, a Santa Maria de Meià i els dissabtes fins al pont de la Immaculada inclòs.

L'objectiu de l'equip de formació de la FEMN és donar nivell a les experiències i al gruix d'informació que s'ofereix als monitors i monitores dels diferents esplais, perquè ells també siguin eines òptimes de transmissió de la fe i acompanyants dels joves en el seu procés de maduració.

► **Curs per conèixer la Litúrgia de les Hores.** Una quinzena de persones de tot Catalunya s'aplegaren al Santuari del Miracle, del 3 al 7 de setembre, per «tastar i conèixer la Litúrgia de les Hores», en un curs organitzat pel Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (CPL) per tal de promoure el res d'aquesta pregària comunitària que el Concili Vaticà II va recuperar amb el seu sentit inicial —la lloança de Déu continuada, matí i vespre—. La recent aparició d'una aplicació per a mòbils i tauletes permet també resar a casa o fins i tot al bus, al metro o a qualsevol espai, amb o sense

connexió a internet. El curs comptà amb la col·laboració de Josep Lligadas, Lluís Prat, Joan Baburés, M. Àngels Termes, Joan Torra, Xavier Aymerich i Mercè Solé, membres del CPL; Jordi Castanyer i Ramon Ribera-Mariné, monjos de Montserrat, i Olga Nicolau, monja de Sant Benet de Montserrat. I rebé la salutació i l'encoratjament de Mons. Joan-Enric Vives, President de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Conferència Episcopal Tarraconense que s'hi va fer present el dia 6 de setembre.

► **Catalonia Sacra mostra Santa Maria de Covet.** Un bon grup de persones van assistir, el dissabte 15 de setembre, a l'activitat de descoberta de Santa Maria de Covet, al Pallars Jussà, organitzada pel Bisbat d'Urgell i Catalonia Sacra. La Dra. Imma Lorés, especialista en història de l'art romànic,

va explicar sobre el terreny els elements que fan de l'església de Santa Maria Covet una de les mostres més interessants de l'arquitectura romànica catalana del s. XII. Va fer un repàs dels espais exteriors, explicant alguns detalls, com on es creu que podria haver estat la canònica, al costat de l'església actual, o la iconografia d'especial qualitat que hi ha al ràfec exterior del presbiteri, en els permòdols en forma de mènsula. També va fer una detallada explicació de la façana principal, que presenta una portalada esculturada que es considera un dels conjunts més excepcionals d'escultura romànica de Catalunya.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

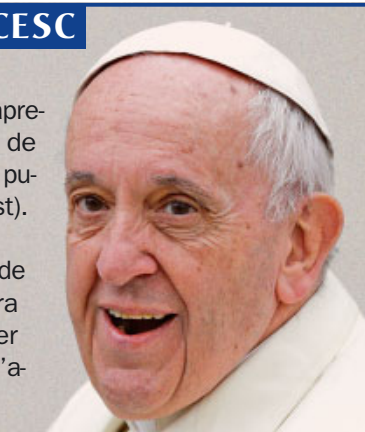

@Pontifex: «El Regne de Déu creix en el món de forma misteriosa, sorprenent, amb la potència de la petita llavor» (9 d'agost).

@Pontifex: «Aquell que es posa al servei dels germans més dèbils experimenta la joia de l'amor desinteressat» (10 d'agost).

@Pontifex: «En el silenci aprenem a contemplar l'obra de Déu, que supera tot el que puguem imaginar» (11 d'agost).

@Pontifex: «Gràcies al do de l'Eucaristia també la nostra vida esdevé "pa partit" per als nostres germans» (12 d'agost).

XLIII Jornades nacionals de Delegats de Pastoral de la Salut

«El voluntariat en la Pastoral de la Salut» va ser el tema de la trobada anual nacional de formació de Delegats de Pastoral de la Salut, que se celebrà a Madrid del 17 al 20 de setembre. El tema comportava també la cita evangèlica interessant i necessari: «De franc ho heu rebut, doneu-ho de franc» (Mt 10,8).

El Departament de Pastoral de la Salut (Comissió Episcopal de Pastoral) en va ser l'organitzador i hi va participar la Delegada d'Urgell, Gna. Visitación Lorenzo.

El ponent central fou Mn. J.M. Bajo, Delegat de Salut de la diòcesi de Tortosa, i s'hi van afegir els testimonis de «Voluntaris en Acció», que van ser d'una forta riquesa i una exquisida qualitat.

Mn. Bajo va apuntar que el voluntari és portador de la cultura de la gratuïtat i solidaritat enmig d'una societat competitiva, hedonista i individualista, i constitueix una veu profètica que crida a la fraternitat a favor de la pau, la solidaritat i l'amor.

Va tractar de l'interès pel tema del voluntariat que ha anat en crescendo des del 1998.

També es va parlar del cor del voluntari: té raons, que a voltes la raó no entén, i que no són tan importants enmig de la malaltia i del sofriment. La formació del cor, en aquest sentit, és un repte universal per humanitzar aquest

món nostre. I, finalment, es va parlar de com cicatritzar les ferides del cor (resiliència). També de com acompanyar per afrontar les crisis i superar-les, si és possible, amb creixement amb ocasió de les mateixes. «Després de la tempesta ve la calma»: amb una mirada positiva centrada en les possibilitats i no en les carències.

Actualment hi ha més de 18.500 voluntaris dedicats a la cura dels malalts i el Departament de Pastoral de la Salut de la CEE va voler que aquest encontre servís per comprendre la seva riquesa i diversitat i també aprofundir sobre les experiències i la formació dels agents implicats, prenent consciència de les dificultats que comporta a vegades la malaltia.

Confirmacions a Sort

Diumenge dia 16 de setembre, l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, va presidir al migdia la celebració eucarística del diumenge a la Parròquia de Sant Feliu de Sort on va administrar el sagrament de la Confirmació a 5 joves de la Parròquia. Concelebraren amb l'Arquebisbe, Mn. Joan Pau Esteban, Rector i Mn. Enric Prat.

Al final de la celebració, l'Arquebisbe regalà als confirmands un Nou Testament i la Parròquia un petit recordatori i un colom de fusta signe de la pau.

Pregar el Sant Rosari unit al Sant Pare Francesc

L'Arquebisbe Joan Enric ha enviat un missatge a tots els fidels d'Urgell adjuntant el Comunicat de la Santa Seu en què es demana que es pregui el Sant Rosari durant el mes d'octubre, amb les invocacions especials a la Verge Maria i a Sant Miquel Arcàngel perquè ens defensin del maligne i ens protegeixin sempre.

Aquest és el Comunicat que ha enviat la Santa Seu.

Comunicat de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu (29 de setembre de 2018)

El Sant Pare ha decidit convidar tots els fidels, de tot el món, a resar cada dia el Sant Rosari durant tot el mes març d'octubre i a unir-se així en comunió i penitència, com a Poble de Déu, per demanar a la Santa Mare de Déu i a Sant Miquel Arcàngel que protegeixin l'Església del diable, que sempre pretén separar-nos de Déu i separar-nos entre nosaltres.

Recentment, abans de marxar als Països Bàltics, el Sant Pare es va reunir amb el P. Frédéric Fornos SI, director internacional de la Xarxa Mundial de Pregària pel Papa, i li va demanar que difon-

gués la seva crida a tots els fidels del món, convidant-los a acabar el res del Rosari amb l'antiga invocació «*Sub tuum praesidium*» i amb l'oració a Sant Miquel Arcàngel, que protegeix i ajuda en la lluita contra el mal (veure Ap 12,7-12).

L'oració —va afirmar el Pontífex fa pocs dies, l'11 de setembre, en una homilia a Santa Marta, citant el primer capítol del Llibre de Job— és l'arma contra el gran acusador que «vaga pel món a la recerca d'acusacions». Només l'oració pot derrotar-lo. Els místics russos i els grans sants de totes les tradicions aconsellaven, en moments de turbulència espiritual, protegir-se sota el mantell de la Santa Mare de Déu pronunciant la invocació «*Sub tuum praesidium*».

La invocació «*Sub tuum praesidium*» diu així en català:

«Sota el vostre mantell ens emparem,
santa Mare de Déu;
escolteu les nostres pregàries
en tota necessitat
i aparteu-nos sempre dels perills.
Verge, gloriosa i beneïda.»

Amb aquesta sol·licitud d'intercessió, el Sant Pare demana als fidels de tot el món que preguin perquè la Santa Mare de Déu, posi l'Església sota el seu mantell protector, per defensar-la dels atacs del maligne, el gran acusador, i fer-la, al mateix temps, sempre més conscient de les culpes, dels errors, dels abusos comesos en el present i en el passat i compromesa a lluitar sense cap vacil·lació perquè el mal no prevalgui.

El Sant Pare també ha demanat que el res del Sant Rosari durant el mes d'octubre conclogui amb la pregària escrita per Lleó XIII:

«Sant Miquel Arcàngel, defenseu-nos en el combat; sigueu el nostre protector contra la perversitat i els paranys del dimoni. Que Déu manifesti el seu poder damunt seu, és la nostra humil súplica. I Vós, oh Príncep de la milícia celestial, amb el poder que Déu us ha conferit, llanceu a l'infern Satanàs i els altres esperits malignes que vaguen pel món per a la perdició de les ànimes. Amén.»

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

15. □ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Sir 15,1-6 / SI 88 / Mt 11,25-30]. Santa Teresa de Jesús (Àvila, 1515 - Alba de Tormes, 1582), vg. carmelitana i doctora de l'Església, reformadora; sant Bru, bisbe.

16. ■ Dimarts [Ga 5,1-6 / SI 118 / Lc 11,37-41]. Santa Hedvig (Eduvigis), rel. cistercenca (†1243), viuda del príncep de Silèsia; santa Margarida-Maria Alacoque (1647-1690),

vg. salesa de Paray-le-Monial, propagadora de la devoció al Sagrat Cor.

17. ■ Dimecres [Ga 5,18-25 / SI 1 / Lc 11,42-46]. Sant Ignasi d'Antioquia, bisbe successor de Pere i mr. a Roma (107); sant Rodolf, mr.

18. ■ Dijous [2Tm 4,10-17b / SI 144 / Lc 10,1-9]. Sant Lluc, evangelista, deixeble i company de Pau, cronista dels Fets dels Apòstols, patró

dels artistes plàstics; sant Just, nen mr.

19. ■ Divendres [Ef 1,11-14 / SI 32 / Lc 12,1-7]. Sants Joan de Brébeuf (†1648) i Isaac Jogues (†1647), preveres jesuïtes, i sis companys més, màrtirs al Canadà; sant Pau de la Creu, prevere; sant Pere d'Alcàntara, prevere; Mare de Déu de la Salut, patrona de la diòcesi de Terrassa.

20. ■ Dissabte [Ef 1,15-23 / SI 8 / Lc 12,8-12]. Mare de Déu de la Bonanova; sant Andreu de Creta, monjo.

21. ■ Diumenge vinent, XXIX de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [Is 53,10-11 / SI 32 / He 4,14-16 / Mc 10,35-45 (o bé, més breu: Mc 10,42-45)]. Santa Úrsula, vg. i mr., venerada a Colònia (s. X); sant Hilarió (s. III-IV), abat palestíenc; sant Caius o Gai (Cayo), soldat i mr.

Diurnenge XXVIII de durant l'any (B)

COMENTARI

Doneu-nos, Senyor, un cor per escoltar

Salomó arribà a savi perquè vaig pregar Déu que em donés enteniment i m'ho concedí; vaig pregar l'Esperit de Saviesa i em vingué. De fet a Gabaó el Senyor li digué: «Què vols que et doni»; Salomó respongué: «La gràcia d'un cor per escoltar perquè pugui fer justícia al vostre Poble» (1Re 3,5s).

És do de Déu: primera afirmació de Salomó sobre la Saviesa. La segona és la seva superioritat sobre els altres béns desitjables: *ceptres i trons, riquesa, salut...*

Garantint l'amistat amb Déu, la Saviesa dona accés als béns que fan fel·líc l'home: *amb la Saviesa m'han vingut tots els béns.*

La secció 3,1-4,13 d'Heb explica una de les notes del Gran Sacerdot Jesucrist: *acreditat davant Déu.*

Heb ha invitat a *escoltar la veu del Senyor* (3,7); però sovint deixem el camí vers la definitiva Terra Promesa. Per això diu: *Esforcem-nos a entrar en aquell lloc de repòs.* La guia garantida pel camí és *la Paraula de Déu, viva i eficaç, més penetrant que una espasa de dos talls.*

La pregunta «*Què haig de fer per heretar la vida eterna?*» inclou ja la resposta. Plantejant-se *què haig de fer*, assumeix que alguna cosa *ha de fer*; parlant d'*heretar*, reconeix que es tracta d'un do. *Fer i heretar* resumeix l'experiència de l'Èxode: arriben a la Terra Promesa fent camí quaranta anys pel desert guiats i alimentats per Déu.

L'interlocutor confessa que *tot això* —els Manaments— *ho ha complert des de jove* (ara ja no és tan jove).

Llavors Jesús *se'l mirà amb afecte* i, precisament per això, *li digué*: «*Vés a vendre tot el que tens i dona-ho als pobres*»; no per quedar desposseït sinó per *tenir un tresor guardat en el cel.* Aquest empobrimen-enriquiment et capacitarà per *venir amb Mi.*

Això el *contrarià* i se'n anà *tot trist perquè era molt ric.* Amb la 1a etapa ben reeixida (la dels Manaments), les riqueses no el deixen avançar en la 2a (el seguiment i imitació de Jesús).

La pregunta dels deixebles (*qui es podrà salvar?*) reflecteix la greu dificultat de l'home per sostreure's a la seducció del diner. Només Déu pot omplir el cor humà amb felicitat superior a la del diner i el plaer.

▶ Lectura del llibre de la Saviesa (Sv 7,7-11)

Vaig pregar Déu que em donés enteniment, i m'ho concedí, vaig cridar l'Esperit de saviesa, i em vingué. La preferència a ceptres i trons, i, comparada amb ella, tinc la riquesa per no-res. Ni tan sols la comparo amb les pedres més precioses, perquè tot l'or del món, al seu costat, no val ni un gra de sorra, i la plata no val més que el fang. L'aprecio més que la salut i que la boniquesa, i vull que em faci de llum, perquè la seva claror no s'apaga mai. Juntament amb la saviesa m'han vingut tots els béns, duia les mans plenes de riqueses incomputables.

▶ Salm responsorial (89)

R. *Que el vostre amor, Senyor, no trigui més a saciar-nos i ho celebrarem amb goig tota la vida.*

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies / per adquirir la saviesa del cor. / Calmeu-vos, Senyor, què espereu? / Sigueu pacient amb els vostres servents. R.

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos / i ho celebrarem amb goig tota la vida. / Doneu-nos tants dies d'alegria com ens n'heu donat d'afflicció, / tants anys de joia, com n'hem vist de penes. R.

Que puguem veure la vostra obra, / que els nostres fills vegin la vostra glòria. / Que l'amabilitat del Senyor, el nostre Déu, / reposi damunt els seus servents. / Doneu encert a l'obra de les nostres mans. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 4,12-13)

La paraula de Déu és viva i eficaç. És més penetrant que una espasa de dos talls: arriba a destriar l'ànima i l'esperit, les articulacions i el moll dels ossos, i esclaireix les intencions i els pensaments del cor. A tot el món creat no hi ha res que Déu no vegi clarament; tot és nu i descobert davant els ulls d'aquell a qui haurem de donar comptes.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc

(Mc 10,17-30)

Un dia que Jesús sortia de camí un home correu, s'agenollà als seus peus i li preguntava: «Bon mestre, què haig de fer per posseir la vida eterna?» Jesús li digué: Per què em tractes de bo? De bo només ho és Déu. Ja saps què diuen els manaments: «No matis, no cometis adulteri, no robis, no declaris en fals contra un altre, no facis cap frau, honra el pare i la mare.» Ell li respongué: «Mestre, tot això ja ho he complert des de jove.» Jesús se'l mirà amb afecte i li digué: «Encara et falta una cosa: vés a vendre tot el que tens i dona-ho als pobres, i tindràs un tresor guardat en el cel. Després torna i vine amb mi.» Aquesta resposta de Jesús el contrarià i se'n anà tot trist, perquè era molt ric. Llavors Jesús mirà al seu voltant i digué als deixebles: «Per als qui són rics, que n'és, de difícil, d'entrar al regne de Déu!» Els deixebles, en sentir aquestes paraules, quedaren sorpresos. Però Jesús els tornà a dir: «Fills meus, què n'és de difícil, d'entrar al regne de Déu! És més fàcil que un camell passi pel forat d'una agulla que no pas que un ric entri al regne de Déu.» Ells quedaren encara més sorpresos i deien entre ells: «I qui es podrà salvar?» Jesús se'ls mirà i els digué: «Als homes els és impossible, però a Déu no, perquè Déu ho pot tot.» Llavors Pere es posà a dir-li: «Mireu, nosaltres ho hem deixat tot per venir amb vós.» Jesús respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Ningú dels qui per mi i per anunciar l'evangeli han deixat la casa, germans i germanes, pare, mare, fills o camps, no deixarà de rebre, ja en el temps present, el cent per u de cases, germans i germanes, mare, fills i camps, i també persecucions, i, en el món futur, tindrà la vida eterna.»

▶ Lectura del llibre de la Sabiduría (Sab 7,7-11)

Supliqué y me fue dada la prudencia, invoqué y vino a mí el espíritu de sabiduría. La preferí a cetros y tronos y a su lado en nada tuve la riqueza. No la equiparé a la piedra más preciosa, porque todo el oro ante ella es un poco de arena y junto a ella la plata es como el barro. La quise más que a la salud y la belleza y la preferí a la misma luz, porque su resplandor no tiene ocaso. Con ella me vinieron todos los bienes juntos, tiene en sus manos riquezas incontables.

▶ Salmo responsorial (89)

R. *Sácianos de tu misericordia, Señor, y estaremos alegres.*

Enséñanos a calcular nuestros años, / para que adquiramos un corazón sensato. / Vuélvete, Señor, ¿hasta cuándo? / Ten compasión de tus siervos. R.

Por la mañana sácianos de tu misericordia, / y toda nuestra vida será alegría y júbilo. / Danos alegría, por los días en que nos afligiste, / por los años en que sufrimos desdichas. R.

Que tus siervos vean tu acción / y sus hijos tu gloria. / Baje a nosotros la bondad del Señor / y haga prósperas las obras de nuestras manos. / Sí, haga prósperas las obras de nuestras manos. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 4,12-13)

Hermanos:

La palabra de Dios es viva y eficaz, más tajante que espada de doble filo; penetra hasta el punto donde se dividen alma y espíritu, coyunturas y tuétanos; juzga los deseos e intenciones del corazón. Nada se le oculta; todo está patente y descubierto a los ojos de aquel a quien hemos de rendir cuentas.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos

(Mc 10,17-30)

En aquel tiempo, cuando salía Jesús al camino, se le acercó uno corriendo, se arrodilló ante él y le preguntó: «Maestro bueno, ¿qué haré para heredar la vida eterna?». Jesús le contestó: «¿Por qué me llamas bueno? No hay nadie bueno más que Dios. Ya sabes los mandamientos: no matarás, no cometerás adulterio, no robarás, no darás falso testimonio, no estarás, honra a tu padre y a tu madre». Él replicó: «Maestro, todo eso lo he cumplido desde mi juventud». Jesús se quedó mirándolo, lo amó y le dijo: «Una cosa te falta: anda, vende lo que tienes, dáselo a los pobres, así tendrás un tesoro en el cielo, y luego ven y sígueme». A estas palabras, él frunció el ceño y se marchó triste porque era muy rico. Jesús, mirando alrededor, dijo a sus discípulos: «¿Qué difícil les será entrar en el reino de Dios a los que tienen riquezas!». Los discípulos quedaron sorprendidos de estas palabras. Pero Jesús añadió: «Hijos, ¡qué difícil es entrar en el reino de Dios! Más fácil le es a un camello pasar por el ojo de una aguja, que a un rico entrar en el reino de Dios». Ellos se espantaron y comentaban: «Entonces, ¿quién puede salvarse?». Jesús se les quedó mirando y les dijo: «Es imposible para los hombres, no para Dios. Dios lo puede todo». Pedro se puso a decirle: «ya ves que nosotros lo hemos dejado todo y te hemos seguido». Jesús dijo: «En verdad os digo que no hay nadie que haya dejado casa, o hermanos o hermanas, o madre o padre, o hijos o tierras, por mí y por el Evangelio, que no reciba ahora, en este tiempo, cien veces más —casa y hermanos y hermanas y madres e hijos y tierras, con persecuciones— y en la edad futura, vida eterna».